

دیدگاه ارتش نسبت به دربار

۲۱ فروردین ۱۴۰۳ ساعت ۱۷:۳۶

دربار برای برخی از اعضای ارتش ترامپلینی اجتماعی برای حرکت‌های جهشی است. بسیاری از امرای بازنشسته به واسطه روابط با اطرافیان شاه به ریاست مراکزی مانند بانک‌ها ادارات یا حوزه‌هایی مانند ساختمان سازی و صادرات و واردات می‌رسند.

دربار یکی از نهادهای وسوسه‌انگیز بود که بسیاری از سیاستمداران تمایل داشتند به آن راه یابند. البته این تمایل تنها محدود به سیاستمداران نبود؛ بلکه بسیاری از امرای ارتش نیز نسبت به دربار چنین دیدگاه داشتند. برای این کار تنها کافی بود تا ارتشیان شرایط مناسب با دربار داشته باشند و بتوانند به راحتی به آن راه یابند:

«دربار برای برخی از اعضای ارتش ترامپلینی اجتماعی برای حرکت‌های جهشی است. بسیاری از امرای بازنشسته به واسطه روابط با اطرافیان شاه به ریاست مراکزی مانند بانک‌ها ادارات یا حوزه‌هایی مانند ساختمان سازی و صادرات و واردات می‌رسند. اینک در مقابل دو حرکت جامعه قرار می‌گیریم: نخستین حرکت به واسطه یک شبکه عقلانی باز بر روی خارج تضمین می‌شود و حرکت دوم نتیجه موافقت یا مطابقت با مدل شاه است. حرکت برای خواسته‌های شاه؛ فقط به نظر او بستگی دارد. اوست که تصمیم می‌گیرد و تصمیمات او هم بر اساس میزان وفاداری امرا به او استوار است در همین ارتباط یکی از افسران ارتش عقیده دارد که در نهایت موتور محرکه اصلی دیسپلین وجود و حضور «ترس» در تمامی مراتب است. ابزار تهدید در دست شبکه‌های مختلف اطلاعاتی است. «ساواک» اگر چه در عرصه نظامی فعالیت نداشت اما توسط یکی از امرای ارتش هدایت می‌شد. در کنار سازمان‌های مخصوص کنترل ارتش و کنترل‌های دیگر در سطوح غیر نظامی جامعه، دفتر ویژه شاهنشاهی نیز فعالیتی قابل توجه داشت این سازمان که ویژگی اصلی آن تمرکزگرایی شدید بود با هدف حمایت از شاه و افزایش میزان کنترل و نظارت روی دستگاه‌های دیگر فعالیت می‌نمود کارآمدی چنین ساختاری که برای شاه عامل کنترل بی حد و مرز بود با ابزارهای ارسالی ایالات متحده تضمین می‌شد.»

منبع: حمیدرضا ملک‌محمدی، از توسعه لرزان تا سقوط شتابان: توسعه اقتصادی، نظامی و بی‌ثباتی سیاسی رژیم پهلوی دوم

(۱۳۵۷-۱۳۴۷) تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱، صص ۲۳۰-۲۳۱

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49590/دربار-نسبت-ارتش-دیدگاه>